

## KOMENTARZ PRAWNIKA

# Jak zawiadomić o przejściu udziałów

ADRIANA WYDZIAŁKIEWICZ  
advokat w kancelarii KSP Legal & Tax Advice

**W** momencie przejścia udziału, jego części lub ułamkowej części udziału na inną osobę na spółce z o.o. ciążyą określone obowiązki. Należą do nich zawiadomienie spółki o przejściu (art. 187 §1 k.s.h. zdanie pierwsze) oraz dokonanie zmian w sądzie rejestrowym (art. 188 § 3 k.s.h.).

**Wprowadzając monitoring, trzeba mieć na uwadze, że obowiązki te będą dotyczyć nie tylko typowych form czynności prawnych przeniesienia udziałów, np. umowy kupna — sprzedaży, zamiany, ale też w przypadku dziedziczenia, zapisu czy egzekucji.** Ponadto te same obowiązki ciążyą na zainteresowanych w przypadku ustanowienia zastawu lub użytkowania udziału. Jeżeli chodzi o zawiadomienie spółki o przejściu, to o jego skuteczności przesądzają następujące przesłanki. Zawiadomienie jest dokonane przez właściwą osobę, tj. zbywcę lub nabywcę udziału – nie może tego dokonać inna osoba trzecia, mimo posiadania np. konkretnego interesu w związku ze zbywanym udziałem, wystarczające jest skierowanie go przez jedną z zainteresowanych osób, a nie przez wszystkie łącznie. Zawiadomienie jest skierowane do uprawnionych osób, stosuje się tutaj zasady reprezentacji biernej, tzn. wystarczające jest skierowanie zawiadomienia do jednego członka zarządu spółki lub do prokurenta (art. 205 §2 k.s.h.). Pozostałe przesłanki to: wskazanie zarządowi spółki, o który dokładnie udział chodzi, oraz przedłożenie dowodu przejścia udziału, jego części lub ułamkowej części udziału w postaci np. umowy sprzedaży udziału, stwierdzenie nabycia spadku (w przypadku dziedziczenia udziału), zawiadomienia komornika (w przypadku egzekucji).

**Ustawodawca nie przewidział żadnej szczególnej formy dla zawiadomienia.** Oznacza to, że może być ono dokonane w jakiegokolwiek formie, także w sposób dorozumiany. Niemniej, istotny może się okazać dowód złożenia zawiadomienia.

**Brak zawiadomienia spółki o dokonanych zbyciu udziałów i ich nabyciu przez nowego wspólnika sprawia, że przejście udziałów nie wywołuje skutków prawnych wobec spółki, nawet jeśli spółka powzięła o przejściu informacje z innego źródła.** Ponadto zanim zawiadomienie zostanie skutecznie dokonane, za wspólnika uważany jest w dalszym ciągu zbywca udziału, a nie nabywca. Mimo że czynność prawna rzeczywiście się odbyła. W takim przypadku nabywca udziałów, zastawnik i użytkownik nie mogą wykonywać praw korporacyjnych (art. 187 §1 k.s.h. in fine).

**Po powzięciu informacji zarząd jest zobowiązany do sporządzenia nowej listy wspólników spółki.** A także do dokonania zmian w księdze udziałów (art. 188 § 1 k.s.h.), zgłoszenia zmian do rejestru przedsiębiorców KRS prowadzonego przez właściwy sąd rejestrowy wraz z nową listą wspólników (art. 188 § 3 k.s.h.). Przy czym, jeśli zarząd dołączy do wniosku o zmianę danych wspólników umowę zbycia udziałów, a sąd stwierdzi, że umowa jest nieważna, powinien odmówić przyjęcia do akt rejestrowych spółki nowej listy wspólników (tak: Sąd Najwyższy w uchwale z 22 września 1993 r. w sprawie o sygn. akt: III CZP 118/93). © ®